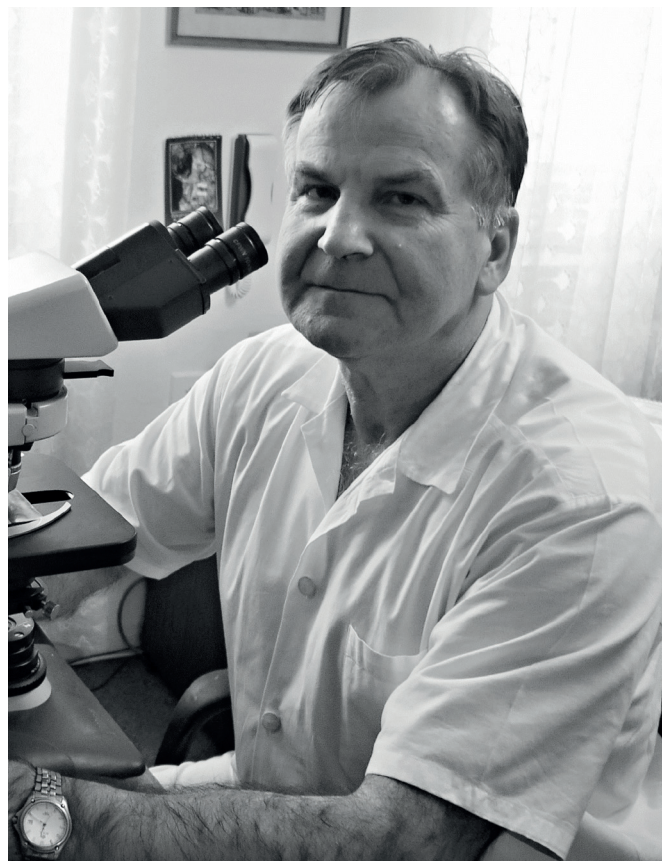

Jubileum prof. MUDr. Vlastimila Ščudly, CSc.

V únoru 2021 oslaví 75. narozeniny prof. MUDr. Vlastimil Ščudla, CSc. Chtěli bychom jako dlouholetí spolupracovníci a především přátelé připomenout jeho významný přínos pro naše kliniky, fakultní nemocnici a lékařskou fakultu, vnitřní lékařství a českou i světovou hematologii.

Vlastík se narodil 13. 2. 1946 ve Šternberku. Je absolventem Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a své alma mater zůstal věrný po celý profesní život. V roce 1969 nastoupil jako sekundární lékař na I. interní kliniku LF UP Olomouc vedenou tehdy prof. Boleslavem Wiedermannem, který ovlivnil jeho odborné směřování k hematologii. Současně se však intenzivně vzdělával v širokém spektru oborů vnitřního lékařství, což vycházelo ze všeobecného zaměření tehdejších interních klinik. Složil atestace z vnitřního lékařství 1. a 2. stupně a atestaci z hematologie a transfuzního lékařství. Záhy se začal věnovat také výchově studentů medicíny. Během krátké doby se stal vynikajícím diagnostikem s širokým internistickým rozhledem a oblíbených pedagogem. Obhájil disertační práci a následně i habilitační práci a pracoval jako zástupce přednosty pro léčebně preventivní činnost. Profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 1995. V roce 1988 se stal na celých 23 let přednostou III. interní kliniky FN a LF UP Olomouc. V následujícím období probíhala významná profilace a specializace vnitřního lékařství. Navázal na zaměření III. interní kliniky, která se věnovala nefrologii, revmatologii, poruchám lipidů a preventivní kardiologii a významně tyto obory a jejich protagonisty podporoval. Rozšířil portfolio kliniky o endokrinologii a problematiku monoklonálních gamapatií. Vznikla specializovaná lůžková oddělení a ambulance věnované těmto oborům. Stál rovněž u založení osteocentra a denzitometrického pracoviště, rozšíření kapacity dialyzačního střediska a podporoval rozvoj transplantačního programu ledvin. Významně podpořil rozvoj revmatologie na klinice včetně vlastního autorství grantů věnovaných výzkumu systémových chorob pojiva. Nebyla to léta jednoduchá, za jeho vedení kliniky procházelo české zdravotnictví i vysoké školství řadou významných změn, do popředí se dostávala ekonomická stránka zdravotní péče a její výkaznictví, došlo k systémové změně vzdělávacího systému lékařů, byla reformována výuka na lékařské fakultě a změněn systém postgraduálního doktorského studia. Profesor Ščudla byl v centru tohoto dění a dokázal v nové situaci připravit své pracoviště a své spolupracovníky na měnící se dobu a její požadavky. Snažil se vytvořit optimální podmínky pro výuku interny studentů medicíny v českém i anglickém jazyce. Velkou energii věnoval také výchově nové lékařské generace, podporoval jejich odborný růst, grantovou, publikační a přednáškovou činnost a byl školitelem řady úspěšných disertačních prací. Řadu kolegů nebylým a nezištným způsobem podpořil v akademické kariéře, mnozí z nich během jeho přednostování habilitovali či dosáhli profesury, což svědčí pro to, že profesní růst kolegů nebral jako konkurenci, ale považoval jeho podporu za nedílnou součást svých povinností.

Jeho nasazení pro pracoviště bylo vždy obdivuhodné a stoprocentní. Byl velmi náročný na sebe i na své okolí, někdy se mohlo zdát,

že až příliš. Před velkými vizitami pociťovali před jeho otázkami a temperamentem značnou trému i zkušení a starší kolegové. Publikace a přednášky, předložené k jeho korektuře, se často červenaly spoustou doporučených změn. Na druhou stranu Vlastík vždy dobře pocítil, že jsme si někdy kritické připomínky vzali osobně nebo je považovali za nespravedlivé. Pak si dokázal v klidu osobně promluvit a přijmout jiný názor či stanovisko. Víme, že to dělal s nejlepším svědomím k prospěchu pacientů i pracoviště a jeho personálu.

Je třeba připomenout jeho odbornou a vědeckou činnost, jejichž hlavním bodem zájmu byly a jsou hematologie a zejména studium monoklonálních gamapatií. Mezi významné počiny patří například jeho příspěvek k diagnostice a patogenezi nekrózy kostní dřeně, prioritní průkaz prognostického významu stupně jádro-plazmové maturační asynchronie myelomových buněk, klinické využití apoptotických a proliferčních charakteristik myelomových buněk a dalších prognostických ukazatelů, hodnocení významu magnetické rezonance, denzitometrie či metod nukleární medicíny pro diagnostiku či monitoraci vývoje mnohočetného myelomu. Věnoval se rovněž problematice stážovacích systémů, navrhl a validizoval vlastní olomoucký stážovací systém založený na hodnocení sérových hladin beta2 mikroglobulinu a thimidinkinázy. Stál také u zavádění nových způsobů léčby mnohočetného myelomu, v mnoha případech jako hlavní zkoušející klinických hodnocení. Během